

Zorg voor studenten

Iedere jongere is even belangrijk. Iedere jongere bevindt zich ook in zijn of haar unieke omstandigheden. De situatie van studenten heeft een aantal eigen kenmerken. Daarom is het goed om je als kerk af te vragen hoe je studenten zorg kunt geven die bij hen past. Zoals je ook andere jongeren zorg geeft die past bij hun omstandigheden.

Studeren doe je pakweg tussen je zeventiende en je vijftiengste jaar. Dat is een fase in je leven waarin heel veel gebeurt. Als je van de middelbare school afkomt, ben je meestal nog onderdeel van het ouderlijk gezin. Veel keuzes worden vóór jou gemaakt. In je studietijd groei je toe naar je eigen keuzes wat betreft studie en beroep, wat betreft een partner, en ook wat betreft geloof en kerk. Dat groeiproces is spannend, voor jezelf als student en voor je ouders die je moeten gaan loslaten. Het proces is ook erg belangrijk. Als je veel kennis opdoet in je vakgebied, maar je ontwikkelt jezelf niet op geloofsgebied, kun je in twee verschillende werelden terecht komen. Je kunt angstvallig om geloofsvragen heenlopen: hoe weet je dat de Bijbel waar is? Hoe weet je dat Jezus de enige weg is naar God? Hoe zit het met de evolutie?

Fundament

Voor ieder mens komt het erop aan dat je groeit in geloofskennis en dat je je persoonlijk in geloof overgeeft aan de Heere Jezus. Dat geldt ook voor studenten. Wat mooi als je er in die fase niet alleen voor staat, maar mensen om je heen hebt die oog hebben voor jou en je zoektocht. Daar komt nog iets bij: studenten zullen later in hun leven vaak geroepen worden om leiding te geven, zowel in de samenleving als in de kerk. Daarom is een goed bijbels fundament, gelegd in de studietijd, goud waard. Wie kan er helpen bij de vorming van zo'n fundament?

**Op een christelijke
studentenvereniging
bouwen studenten
vriendschappen op,
vaak voor het leven**

Gebed

We kunnen de Heere God nooit voldoende danken voor Zijn Heilige Geest. Het is die Geest Die mensen tot geloof brengt. Dat kan niemand anders. Daarom is het gebed voor studenten de belangrijkste vorm van zorg: het gebed van hun ouders en familie, het gebed van de gemeente, het gebed van studenten voor elkaar. Ouders moeten ook niet onderschatten wat zij al hebben meegegeven, bewust of onbewust. Voor veel ouders is het spannend als hun kind gaat studeren. Het is dan belangrijk om te vertrouwen op Gods genade en zorg.

De Bijbel laat ons zien hoe de HEERE jonge mensen in hun ouderlijk gezin vormde voor Zijn dienst, ook als ze vervolgens hun opleiding genoten in een heidense omgeving. Zo kwam Mozes al jong aan het Egyptische hof en werd Daniël al vroeg geroepen om een opleiding in de Babylonische wijsheid te gaan volgen. Maar het goede fundament was gelegd en God ging met hen mee. Zo werkt Hij vandaag de dag nog steeds.

Studentenvereniging

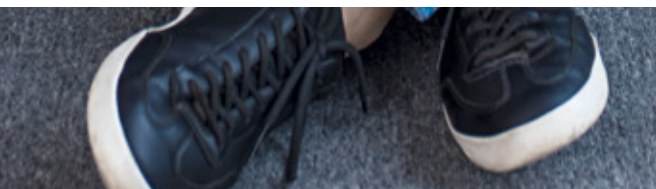
Tallose christenstudenten zijn enorm gezegend door het lidmaatschap van een christelijke studentenvereniging. In vrijwel alle studentensteden zijn zulke verenigingen actief, zoals de CSFR, Ichthus, de Navigators, de Verenigingen van Gereformeerde Studenten (VGS, van oorsprong gereformeerd-vrijgemaakt) en aan de meer behoudend-reformatorische kant Solidamentum en Depositum Custodi. Ook zijn er plaatselijke verenigingen zoals CSR-Delft, Lux ad Mosam (Maastricht) en RSK-Enschede. Met de CSFR heeft de Gereformeerde Bond vanouds een regelmatig en hartelijk contact. CSFR, Ichthus en een aantal andere verenigingen zijn verenigd in IFES-Nederland (International Fellowship of Evangelical Students), dat zorgt voor toerusting en uitwisseling van kennis.

Wat gebeurt er in een christelijke studentenvereniging?

- Gezamenlijk beleven van het geloof op bijbelkringen, in bijeenkomsten en in studentenhuizen.
- Verdieping op het gebied van geloof en wetenschap, theologie en samenleving door middel van lezingen, studiekringen en weekends.
- Doorgeven van het christelijk geloof aan medestudenten, bijvoorbeeld via de Student Alpha-cursus.
- Opbouwen van vriendschappen, vaak voor het leven.
- Ervaring opdoen met besturen, spreken in het openbaar, debatteren, schrijven, enzovoorts.
- Contacten met christenstudenten uit andere landen, door conferenties en uitwisselingen of doordat zij hier studeren en er voor hen activiteiten worden georganiseerd.
- Pastorale zorg door plaatselijke stafwerkers.

Persoonlijk geloof

Door christelijke studentenverenigingen zijn vele duizenden studenten geholpen om te komen tot een persoonlijk belijden van Christus als Heere en Heiland. Ook leerden veel studenten zonder christelijke achtergrond Jezus kennen als Redder. Het

is dan ook echt een aanrader voor iedere student om lid van een christelijke studentenvereniging te worden. Soms komt bij ouders weleens de vraag op of het lidmaatschap van zo'n vereniging niet ten koste gaat van de studievoortgang. Meestal is dat niet het geval. Een vereniging voorkomt eenzaamheid, vaak motiveer je elkaar als leden juist, ook voor de studie. Bovendien: al zou de studie een jaar langer duren, als je zoon of dochter dan gegroeid is naar een persoonlijk geloof in Christus, is dat jaar het beslist waard.

Het spoor bijster

Toch is het zeker geen automatisme dat het lidmaatschap van een christelijke vereniging leidt tot persoonlijke geloofsovergave. Er zijn helaas ook verenigingsleden die de band met geloof en kerk kwijtraken, tijdens de studie of kort daarna. Ook dat is namelijk een cruciale fase: de overgang van studie naar werk. Als je drie, vier jaar hebt meegedraaid in een christelijke vereniging, waarin je samen eet, samen avondenlang doorpraat, samen weekends beleeft, samen bidt en God dient, dan is het vaak heel moeilijk om na de studie in een gemeente te aarden. De gemeente is meestal niet zo'n warm bad als de vereniging was. Veel afgestudeerden zoeken daar wel naar, en kunnen dan teleurgesteld afhaken. Bovendien volgen de veranderingen kort na de studie elkaar vaak snel op: de overgang naar het werkende leven, vaak een verhuizing, wellicht een huwelijk. Op geloofsgebied kun je zomaar het spoor bijster raken.

Contact met kerkelijke gemeente

Ook om die reden is het heel belangrijk dat je als student contact hebt met een kerkelijke gemeente. De vereniging is nooit een vervanging van de kerk. Als de kerk uit beeld is gedurende je hele fase als student, en je richt je alleen op de vereniging, dan is het moeilijk om na je studie weer ergens een plek te vinden. Als de kerk in beeld gebleven is, is de overgang ná de studie vloeiender. Alle redenen dus voor kerkelijke gemeenten om oog te hebben voor studenten en voor wat zij nodig hebben. Dat geldt voor de gemeenten in de studentensteden, maar ook voor de thuisgemeenten waar de studenten vandaan komen. Niet iedereen wordt immers lid van een christelijke studentenvereniging. Ook blijven veel studenten thuis wonen, om wat voor reden dan ook. De volgende suggesties kunnen misschien helpen bij de zorg voor studenten, in het vertrouwen dat God die zorg wil zegenen.

Studentenpastoraat

In veel steden is er Studentenpastoraat. Een of meerdere pastores werken namens verschillende protestantse kerken, gesteund door de landelijke Protestantse Kerk.

De studentenpastores richten zich niet specifiek op christenstudenten, maar op iedereen. Elke student kan bij hen terecht voor een persoonlijk gesprek. De activiteiten van het Studentenpastoraat zijn vaak meer algemeen dan die van christelijke verenigingen. Deze activiteiten hebben bijvoorbeeld te maken met prestatiedruk, stress, inspiratie, rouwverwerking, enzovoorts.

De Samaritaan en studenten

De wijkgemeente die ik mag dienen, De Samaritaan in Rotterdam, zou menselijkerwijs gesproken al niet meer bestaan wanneer er geen christenstudenten waren aangehaakt. Vooral in de jaren tachtig en negentig was de gemeente heel klein en vergrijsd. Jonge gezinnen waren massaal de stad uitgetrokken. Toen sloten enkele studenten en pas afgestudeerden zich aan, vooral CSFR-leden. Zij namen weer anderen mee, en doordat er jongeren waren, kwamen er andere jongeren bij. Er ontstond een nieuwe generatie.

Nog steeds sluiten heel wat jongeren zich aan, vooral pas afgestudeerden, afkomstig van vooral de CSFR maar ook van NSR (Navigators) en Ichthus. Wie een starterswoning heeft, blijft een paar jaar in de stad wonen. Daarna trekken de meesten de stad weer uit. Ongeveer twee derde van de gemeente bestaat uit jonge mensen die zo, vol enthousiasme, hun eerste ervaringen opdoen in kerkelijk werk en daarna verhuizen. Een derde van de gemeente bestaat uit 'blijvers'.

Dit patroon is herkenbaar in veel stadsgemeenten.

Suggesties voor stadsgemeenten

Gebed. In de voorbede draag je als gemeente de studenten in je stad op aan God. Waardevol om specifiek voor de christelijke studentenverenigingen en het studentenpastoraat te bidden.

Bezoekwerk. Via het ledenbestand van de Protestantse Kerk (LRP) komen berichten binnen over mensen die nieuw in de wijk zijn komen wonen. Vaak zijn het studenten. Leuk als zij bezocht worden door een jong iemand die hun leefwereld kent. Als ze (meerdere keren) niet thuis zijn, kun je een envelop met informatie door de bus doen. Door er een plak chocolade bij te doen, wordt de envelop in ieder geval opengemaakt en smaakt de eerste kennismaking wellicht naar meer.

Diensten. Christenstudenten die op zondag in de stad zijn, bezoeken vaak dan de ene, dan de andere gemeente. Mooi als er een hartelijk welkom is bij binnenkomst, dat is belangrijker dan je vaak denkt. Als er (ook) een jong iemand bij de deur staat, helpt dat jongeren over de drempel. Gemeenten kunnen christelijke studentenverenigingen uitnodigingen sturen voor bepaalde diensten, zoals themadiensten of diensten op Biddag en Dankdag. Soms komt een hele groep naar zo'n dienst op woensdag en is het mooi om na afloop samen koffie te drinken of nog een sing-in te organiseren.

Vele duizenden studenten zijn gegroeid naar een persoonlijk geloof in Christus

Contacten met christelijke studentenverenigingen. De CSFR legt meestal zelf contact met de gemeenten waar affiniteit mee is. Dat is een waardevol initiatief. Als gemeente, of als gemeenten sámen, kun je de besturen van verschillende christelijke studentenverenigingen samen uitnodigen. Zo bevorder je ook hun onderlinge band. Om dit contact op gang te brengen, kunnen de kerken samen een werkgroepje oprichten. Uit dit contact kunnen verschillende plannen voortkomen. Per gemeente zou een van de ouderlingen specifiek het contact met studenten als taak kunnen krijgen. Wellicht kunnen de verenigingen aan hun leden doorgeven op welke dagen in welke gemeenten belijdeniscatechisatie gegeven wordt.

Activiteiten samen met de verenigingen. Kerken kunnen activiteiten organiseren in samenwerking met de christelijke verenigingen. Te denken valt aan de kerkcolleges zoals die al plaatsvinden met de CSFR: iemand uit de kerken geeft een college over een onderwerp dat te maken heeft met geloof en kerk, zoals geloof en duurzaamheid, de stad in bijbels licht, voltooid leven of hedendaagse profetie. Een andere activiteit die samen georganiseerd kan worden, is een kortlopende leeskring rond een actueel en belangwekkend boek. Te denken valt ook aan een Alpha-cursus voor studenten, waar kerken ondersteuning aan bieden door een ruimte ter beschikking te stellen en te zorgen voor de maaltijden.

Kerkentocht. In samenspraak met de kerken kunnen de christelijke verenigingen hun leden suggesties doen voor het bezoeken van bepaalde diensten. Bijvoorbeeld: 'Op zondag

20 januari kan wie wil naar de Petruskerk, daar zijn dan ook andere verenigingsleden.' Het kan bijvoorbeeld gaan om een 'Tip van de maand'. Op die manier kunnen studenten kennis maken met de verschillende kerken in de stad.

Studenten doen mee aan missionair en diaconaal werk.

Studenten kunnen worden uitgenodigd om mee te doen aan missionaire en diaconale activiteiten, zoals een uitgiftepunt van de Voedselbank, een kinderclub, een kinderkamp, Dabar in de stad of assistentie bij diensten in zorgcentra, waar bewoners voor worden opgehaald en weer thuisgebracht. Voor studenten is dit een mooie manier om zich dienstbaar op te stellen in de stad en een waardevolle leerervaring. Voor de gemeente betekent het een vergroting van de mogelijkheden om deze dingen te organiseren.

Zaalruimte. Christelijke studentenverenigingen zijn regelmatig op zoek naar zaalruimte, soms eenmalig, soms voor langere termijn. Kerken kunnen hierbij helpen door financieel niet het volle pond te vragen.

Woonruimte. In veel steden is sprake van kamernood. Vooral buitenlandse studenten komen vaak heel moeilijk aan een kamer. Via het kerkblad of de nieuwsbrief kunnen studenten vragen of gemeenteleden een kamer ter beschikking hebben.

Mentoraat. Studenten vinden het soms fijn om een mentor te hebben: iemand die dezelfde studie heeft gedaan, net wat ouder is, al wat jaren werkervaring heeft en kan helpen bij het nadenken over wat het betekent om in een bepaald vakgebied actief te zijn. Kerken kunnen zulke contacten faciliteren.

Wat mooi als studenten in hun thuisgemeente merken dat er iemand is die contact zoekt om te vragen hoe het gaat

Gastgezin voor internationale studenten. Een groot deel van de studenten is afkomstig uit het buitenland en studeert hier tijdelijk. Verreweg de meesten van hen spreken goed Engels. Onder internationale studenten is veel eenzaamheid. Met name IFES doet goed werk bij het organiseren van activiteiten voor internationale studenten. Sommigen van hen vinden het fijn om gekoppeld te worden aan een gastgezin, waar ze af en toe mee kunnen eten en een stukje gezelligheid vinden.

Betrokkenheid bij studentenpastoraat. Het studentenpastoraat (zie kader voor uitleg) heeft weer een andere rol dan de christelijke verenigingen. Plaatselijke kerken zijn de zendende instantie. Omdat het studentenpastoraat een bredere insteek heeft dan de verenigingen, staat het soms wat verder af van meer orthodoxe gemeenten. Toch is het van belang om betrokkenheid te tonen en waar mogelijk mee te denken met deze vorm van pastoraat.

Suggesties voor thuisgemeenten

Gebed. Ook in thuisgemeenten is voorbede voor studenten en voor christelijke studentenverenigingen van grote waarde. Het draagt er ook aan bij dat de gemeente zich van deze groep bewust is.

Persoonlijk contact. Studenten kunnen in hun studiejaar soms het gevoel hebben kerkelijk tussen wal en schip te vallen. Bij de thuisgemeente raken ze vaak wat uit beeld, ook als ze nog thuis wonen. Als ze op kamers gaan, hebben ze meestal ook niet meteen binding met een kerk in de stad. Wat mooi als zij dan in hun thuisgemeente merken dat er iemand is die van tijd tot tijd even contact zoekt om te vragen hoe het gaat. Dat kan een jeugdouderling zijn, of de predikant, of iemand anders. Zo kunnen ze deze gemeente blijven ervaren als een 'thuisgemeente', een soort thuisfront, ook al is het contact in deze jaren noodgedwongen wat minder.

Inzet in jeugdwerk. Zeker studenten die niet op kamers gaan wonen en zich niet bij de christelijke studentenvereniging aansluiten, kunnen gezegend worden door het jeugdwerk in hun thuisgemeente. Het is van belang dat zij worden ingeschakeld, en zo op die manier ervaring opdoen in het leiding geven aan een groep die zich wil verdiepen in het geloof. Ook deze jongeren kunnen zo voorbereid worden op meer verantwoordelijkheid in de kerk en de samenleving.

Stimuleer het lidmaatschap van christelijke studentenverenigingen. Zeker voor aankomende studenten die geen vrienden of familieleden hebben die ook studeren, is het belangrijk dat iemand hen de weg wijst naar een christelijke studentenvereniging. Meestal gaan jongeren daar niet uit zichzelf heen: vaak komt het doordat iemand hun een tip geeft in die richting.

Belijdeniscatechisatie of leeskring. De thuisgemeente kan rekening houden met studenten die op kamers wonen door bepaalde activiteiten te plannen in het weekend. Te denken valt aan de belijdeniscatechisatie of aan een leeskring rond een boek.

Financiële steun voor studentenwerk. Zowel IFES als de Navigators hebben betaalde stafwerkers in dienst. Voor de financiering van dat werk zijn beide organisaties afhankelijk van giften. Op stadsgemeenten komen al veel noden af, juist thuisgemeenten kunnen hierin een rol vervullen.

Gemeenten kunnen studentenverenigingen uitnodigingen sturen voor bepaalde diensten

Gespreksvragen:

Onderstaande gespreksvragen zijn bedoeld voor studenten en hun ouders, voor studenten en kerkenraadsleden samen, en voor kerkenraden.

1. Wat is het belangrijkste doel voor de studieperiode?
Hoe zie je dat als student? Hoe ziet u dat als ouder?
Of als kerkenraadslid?
2. Hoe heeft dit doel invloed op de studietijd?
Welke keuzes maak je daardoor?
3. Welke suggesties vindt u, vind jij waardevol? Waarom?
Hoe zou je ze kunnen uitwerken in uw, jouw eigen situatie?

Auteur van deze brochure is ds. C.M. van Loon, predikant van wijkgemeente De Samaritaan in Rotterdam-Centrum. Eerder was hij stafwerker bij IFES-Nederland.

Uitgave van de Gereformeerde Bond in de Protestantse Kerk
Bijlage bij *De Waarheidsvriend*, 22 september 2022

Kleine Fluitersweg 253
7316 MX Apeldoorn
tel. 055-5766660
www.dewaarheidsvriend.nl
www.gereformeerdebond.nl